

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 204. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074204960.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Allerede i Holbergs første Stykke hedder Kandestøberdrengen Henrik, men dette er skrevet allerede inden Teatret i Grønnegade aabnedes. Man kan til Støtte for Traditionen anføre, at Holberg har ladet Tjeneren i *Den Vægelsindede* skifte Navn. Han hedder i den ældste Udgave Torben og faar først i Omarbejdelsen Navn af Henrik, men hertil kunde Grunden godt være den, at Holberg overhovedet langsomt indførte faste Navne for sin borgerlige Families Personer. I *Den politiske Kandestøber* finder vi endnu ingen Jeronimus, Magdelone, Pernille, Leander eller Leonore (de hedder her respektive: Herman, Geske, Anneke, Engelke og Antonius). I den første Form af Holbergs anden Komædie *Den Vægelsindede* hedder Henrik som sagt Torben, og til Pernille, som i Bearbejdelsen har en ret stor Rolle, svarer her Pigen Øllegaard, der kun har en enkelt Replik. I tredje Komædie *Jean de France* træffer vi for første Gang Jeronimus og Magdelone, der iøvrigt ikke her er Mand og Kone, medens Tjeneren hedder Espen, Pigen Marthe og Elskerparret Antonius og Elsebet; her findes første Gang Navnet Arv. I fjerde Komædie *Jeppe paa Bjærgen* findes intet af de traditionelle Navne og ligesaa lidt i den ældste fem Akts Udgave af *Gert Westphaler* fra 1723; derimod optræder baade Leonard, Leonore, Henrik og Pernille i den forkortede *Gert Westphaler* af 1731. I den næste Komædie, *Den ellefte Juni*, hedder vel den 205 forslagne Tjener Henrik, men skifter saa atter Navn i *Barselstuen* og bliver til Troels, medens Holberg ikke til nogen af de talrige Damevisitter har Brug for Navne som Magdelone, Leonore eller Pernille, og Jeronimus her er Ræsonnør, ikke Familiefader. Hvorfor skulde ikke Holberg her opkaldt Wegner, hvis han var Digterens Yndlingskuespiller?